

Jaarverslag 2001

Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw

laser

INHOUDSOPGAVE

1.	Woord vooraf	5
2.	Inleiding	6
3.	Het Borgstellingsfonds voor de Landbouw	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Uitvoering	7
3.2.1	Beoordeling van de aanvragen.	8
3.2.2	Databeheer verleende borgstellingen	8
3.2.3	Afhandelen verliesdeclaraties	8
3.3	Prijsoverleg	9
4.	Bestuurszaken	10
4.1	Samenstelling van het bestuur in 2000	10
4.2	Vergaderingen van het bestuur	11
5.	Borgstellingsaanvragen	12
5.1	Verleende borgstellingen	15
5.2	Afgewezen borgstellingen	22
5.3	Bezwaarschriften	23
5.4	Financieringsbestemming van de verleende borgstellingen	23
5.5	Door banken ingediende declaraties	26
5.6	Het totaal aan borgstellingsverplichtingen	29
6.	Jaarrekening 2001	
	Balans per 31 december 2001	30
	Staat van baten en lasten over het boekjaar 2001	32
	Financiële positie per 31 december 2001	33
	Toelichting op de jaarrekening 2001	34
	Toelichting op de balans	35
	Toelichting staat van baten en lasten	38
	Specificatie staatsleningen per 31 december 2001	39
	Accountantsverklaring	40

1. WOORD VOORAF

Voor u ligt het jaarverslag 2001 van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw.

Een aantal trends bij verleende borgstellingen die zich in voorgaande jaren manifesteerden, hebben zich in het verslagjaar voortgezet. Zo is het aantal aanvragen wederom afgenomen en het gemiddelde borgbedrag verder toegenomen. Verhoudingsgewijs zijn er ook weer meer borgstellingen verleend in de tuinbouwsector.

In 2001 werden onder de bestaande borgstellingsregeling 227 aanvragen ingediend. Dit is een forse daling ten opzichte van 2000 (267 aanvragen). In totaal zijn 208 aanvragen, met een totaalbedrag van 93,2 miljoen euro goedgekeurd. Opgesplitst naar sectoren bedroeg dit 8,2 miljoen euro (44 aanvragen) voor de landbouw en ruim 85,0 miljoen euro (164 aanvragen) voor de tuinbouw. Het in 2001 verleende borgstellingsbedrag is minder dan het totaal aan goedgekeurde borgstellingen (100 miljoen euro) in 2000.

Door de banken werden 6 declaraties ingediend. Het totale declaratiebedrag bedroeg 0,6 miljoen euro en was evenals voorgaande jaren voornamelijk afkomstig uit de glasbloementeel.

De uitstaande verplichtingen zijn ten opzichte van 2000 met ruim 11,1 miljoen euro toegenomen en bedragen per 31 december 2001 510,2 miljoen euro.

2. INLEIDING

Met dit jaarverslag wordt een beeld gegeven van de activiteiten, resultaten en ontwikkelingen in 2001 van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw. Om dit beeld zo duidelijk mogelijk te maken is het totaal aan ingediende aanvragen op verschillende manieren uitgesplitst en zoveel mogelijk weergegeven in tabellen en grafieken. Daarnaast worden waar mogelijk de resultaten vergeleken met die van voorgaande jaren.

Vooraf wordt kort ingegaan op de werkingssfeer, organisatie en uitvoering van het Borgstellingsfonds.

In hoofdstuk vier worden de bestuurszaken van het afgelopen jaar weergegeven. Hoofdstuk vijf geeft een overzicht van het aantal ingediende aanvragen uitgesplitst naar bedrijfstype en de wijzigingen ten opzichte van andere jaren. Tevens wordt in dit hoofdstuk het aantal ingediende verliesdeclaraties en het totaal aan borgstellingsverplichtingen behandeld. Tenslotte wordt in hoofdstuk zes een overzicht gegeven van de jaarrekening 2001.

3. HET BORGSTELLINGSFONDS VOOR DE LANDBOUW

3.1 ALGEMEEN

De hoofddoelstelling van het landbouwbeleid in het begin van de vijftiger jaren was het leveren van een zo groot mogelijke bijdrage van de landbouw aan de nationale productie en het veilig stellen van de voedselvoorziening na de Tweede Wereldoorlog. In dit kader is in 1951 het Borgstellingsfonds voor de Landbouw opgericht. Het fonds kreeg vanuit de Marshall-hulp de beschikking over een "startkapitaal" van 25 miljoen gulden. Ondernemers die over onvoldoende zakelijke zekerheden beschikten om een investeringsplan te financieren kwamen in aanmerking voor een borgstelling. Destijds was bepaald dat de borgstelling slechts zou worden verstrekt voor investeringsplannen nodig voor rationalisatie van het bedrijf of verhoging van de productie. Hierbij werd een limitatieve lijst van mogelijke investeringen gehanteerd.

Inmiddels is de doelstelling van het BF aanzienlijk verbreed. Veel borgstellingen worden verleend ten behoeve van de financiering voor verbeteringen op het gebied van arbeidsomstandigheden, milieu of dierenwelzijn alsmede investeringen voor bedrijfsverbetering. Belangrijke eis voor het verlenen van een borgstelling is dat het investeringsplan voldoende perspectief op continuïteit biedt. Hierin spelen de ondernemerskwaliteiten en bedrijfsactiviteiten in relatie tot de omgeving een belangrijke rol.

In het verslagjaar is verder gewerkt aan de implementatie van het Borgstellingsfonds bijzondere borgstellingen (BF+). Het BF+ is er op gericht om ondernemers te ondersteunen die meer dan gemiddeld een bijdrage leveren aan de afstemming van de bedrijfsontwikkeling op de verscherpte maatschappelijke randvoorwaarden van productie. De regeling neemt hiervoor de zogenaamde 'voorloperbedrijven' of 'bedrijven van de toekomst' in het vizier, die verder gaan dan de wettelijke minimumeisen op het gebied van met name milieu, diergezondheid en dierenwelzijn. Bij strengere selectiecriteria zal de regeling deze bedrijven ruimere garantiemogelijkheden bieden. Een voorbeeld hiervan is de mogelijkheid om van achtergestelde leningen gebruik te maken.

Naast de introductie van het BF+ wordt ook de bestaande borgstellingsregeling aangepast (BF-aangepast). De belangrijkste aanpassingen voor BF+ en BF-aangepast zijn de invoering van een jaarlijks budget aan verleende borgstellingen, het vastleggen van een minimum en maximum borgstellingsbedrag en verhoging van de garantieprovisie van 1 naar 3%.

De verwachting is dat BF+ en BF-aangepast in het vierde kwartaal van 2002 in werking zullen treden.

3.2 UITVOERING

Agentschap LASER van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, is door het Bestuur van de Stichting gemandateerd voor de uitvoering van de regeling. De uitvoering omvat in hoofdlijnen:

- *Beoordeling van de aanvragen*
- *Databeheer verleende borgstellingen*
- *Afhandelen verliesdeclaraties*

3.2.1 Beoordeling van de aanvragen

Belangrijk element in de beoordeling van de aanvragen is het toetsen op toekomstperspectief van de onderneming. De financieringsdeskundigen van LASER kunnen het merendeel van de aanvragen achter het bureau beoordelen (bureaubeoordeling). In bijzondere gevallen, zoals het stichten van een geheel nieuw bedrijf, of bij twijfel over het investeringsplan kan de financieringsdeskundige besluiten om een bezoek te brengen aan het bedrijf (uitgebreide beoordeling).

De kwaliteit van de ondernemer is, met name vanwege de toegenomen randvoorwaarden die de samenleving en de consument stellen aan de agrarische bedrijfsvoering, steeds belangrijker geworden. De ondernemerskwaliteit wordt in de beoordeling van BF-aanvragen als beoordelingsaspect derhalve ook belangrijker.

Het LEI is medio 2000 in opdracht van LNV begonnen met een project voor het ontwikkelen van een toets op ondernemerskwaliteiten ten behoeve van het BF+.

3.2.2 Databeheer verleende borgstellingen

Belangrijk instrument in het databeheer van de borgstellingen is het Systeem Registratie Borgstellingen (SRB). In dit systeem worden alle belangrijke kengetallen van de borgstellingen digitaal opgeslagen en mutaties verwerkt. In 2000 is een aanvang gemaakt met de opwaardering van het programma om in de toekomst ook gegevens van BF+ en BF-aangepast te kunnen verwerken. Daarnaast zal het systeem uitgebreid worden met de mogelijkheid om meer monitorgegevens ten behoeve van het bestuur te verschaffen.

Met het in productie zijnde SRB hebben zich in 2001 geen problemen voorgedaan. Er is geen onderhoud gepleegd op de programmatuur. Uitgangspunt voor dit systeem is een minimaal onderhoud omdat het vervangen zal worden door SRB-aangepast.

In 2001 is het testen van het SRB-aangepast voortgezet. Het testen is zeer tijdrovend en de testset is onderhoudsgevoelig. Tevens heeft de geleverde ondersteuning bij de euroconversie het testen aanzienlijk vertraagd zodat het SRB-aangepast nog niet operationeel is.

Eind december 2001 zijn de gegevens van het SRB geconverteerd naar euro's. Technisch gezien is dit goed verlopen. Op dit moment wordt er nog naar een oplossing gezocht voor de laatste niet voorziene problemen.

3.2.3 Afhandelen verliesdeclaraties

De door banken ingediende claims (verliesdeclaraties) worden beoordeeld met behulp van de zogenaamde raamovereenkomst. Dit is een afgesloten overeenkomst tussen het Borgstellingsfonds en de aangesloten banken. In de raamovereenkomst is een aantal voorzieningen getroffen die de positie van de Stichting als borg beschermt. Daarnaast dient de overeenkomst ter bevordering van een snel en soepel verloop van de behandeling van verliesdeclaraties en het voorkomen van onnodige correspondentie.

In 2001 zijn 6 verliesdeclaraties ingediend. Alle ingediende verliesdeclaraties zijn in behandeling genomen. Er zijn 5 verliesdeclaraties afgehandeld en 2 aanvullende betalingen verricht. Hiervoor werd een bedrag van 0,3 miljoen euro aan banken uitgekeerd. In 1 geval werd de declaratie afgewezen.

3.3 PRIJSOVERLEG

Regelmatig worden er door het Expertisecentrum LNV bijeenkomsten georganiseerd waarin prognoses worden opgesteld over de toekomstige prijsontwikkelingen van diverse agrarische sectoren. De indicaties worden gebaseerd op de prijsontwikkelingen van de voorgaande periode en op de toekomstige marktverwachtingen. De tijdshorizon van de prijsindicaties komt overeen met die van bedrijfsbegrotingen. Hierdoor zijn deze prijsindicaties een goed uitgangspunt voor het beoordelen van onder meer borgstellingsaanvragen.

De prijsindicaties worden vastgesteld in zeven commissies:

- *glasgroententeelt*
- *akkerbouw*
- *fruitteelt*
- *pluimvee*
- *rund- en kalfsvlees*
- *varkenshouderij*
- *zuivel*

De prijsindicaties worden door vakspecialisten van het Expertisecentrum LNV, het LEI, DLV, het landbouwbedrijfsleven, de banken, accountantskantoren en LASER vastgesteld. Vanaf de start van het prijsoverleg in 1996 is gebleken dat uniforme uitgangspunten voor verwachte opbrengstprijzen de uitvoering voor LASER een stuk eenvoudiger maken, vooral omdat door het gezamenlijk prijsoverleg veel discussie (en bezwaarschriften) wordt voorkomen.

In het verslagjaar hebben er drie commissiebijeenkomsten plaatsgevonden. Voor respectievelijk de zuivel, varkenshouderij en glasgroententeelt zijn prijsindicaties besproken.

4. BESTUURSZAKEN

Ondanks eerdere besluiten over het instellen van een Bestuur BF nieuwe stijl wil het Ministerie van LNV de huidige bestuurlijke en juridische vorm van de Stichting BF handhaven.

4.1 SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR BF IN 2001

De samenstelling van het Bestuur zag er eind 2001 als volgt uit:

Voorzitter:

Drs. G. van der Lely

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Secretaris/penningmeester:

Drs. B.A. Piersma

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Leden:

Drs. A.J.T.M. Deckers

Ministerie van Financiën.

J.G. van Leeuwen

Landbouwschap.

Plaatsvervangende leden:

Drs. G.A.M. van der Grind

Landbouwschap.

Drs. G. Lubbers

Ministerie van Financiën.

Adviseur:

H.E. van de Kerk

Rabobank Nederland.

4.2 VERGADERINGEN VAN HET BESTUUR

In juni 2001 is er één schriftelijke ronde van het Bestuur BF geweest.

Het bestuur BF heeft daarin de jaarstukken 2000 vastgesteld. Daarnaast heeft het Bestuur BF besloten om de door MKZ getroffen bedrijven met BF de mogelijkheid te bieden van maximaal twee jaar extra uitstel van rente en aflossing naast de huidige mogelijkheid van twee jaar uitstel.

5. BORGSTELLINGSAANVRAGEN

Behandeling aanvragen in 2001 ingedeeld naar provincie			
Provincie	Toegewezen in 2001	Afgewezen in 2001	Nog in behandeling
<i>Groningen</i>	1	1	1
<i>Friesland</i>	8	2	0
<i>Drenthe</i>	7	2	1
<i>Overijssel</i>	5	0	1
<i>Flevoland</i>	9	2	0
<i>Gelderland</i>	18	4	2
<i>Utrecht</i>	2	0	0
<i>Noord-Holland</i>	13	0	0
<i>Zuid-Holland</i>	68	1	14
<i>Zeeland</i>	2	0	0
<i>Noord-Brabant</i>	41	3	1
<i>Limburg</i>	34	1	0
Totaal	208	16	20
Totaal in % t.o.v. besliste aanvragen	93	7	

De meeste aanvragen komen evenals in 2000 uit de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant, waarbij Zuid-Holland door de sterke vertegenwoordiging van de tuinbouwsector aan de leiding blijft.

De aanwezigheid van aanvragers uit de provincies Groningen, Utrecht en Zeeland is bijna nihil.

Per 1 januari 2002 waren er nog 20 aanvragen in behandeling. In het verslagjaar werden 224 aanvragen behandeld. Hiervan zijn 208 aanvragen goedgekeurd en 16 afgewezen. Opvallend is dat de provincies met de meeste aanvragen relatief de minste afwijzingen krijgen. Dit komt waarschijnlijk doordat de banken in deze provincies goed op de hoogte zijn van de regels welke gelden bij het Borgstellingsfonds.

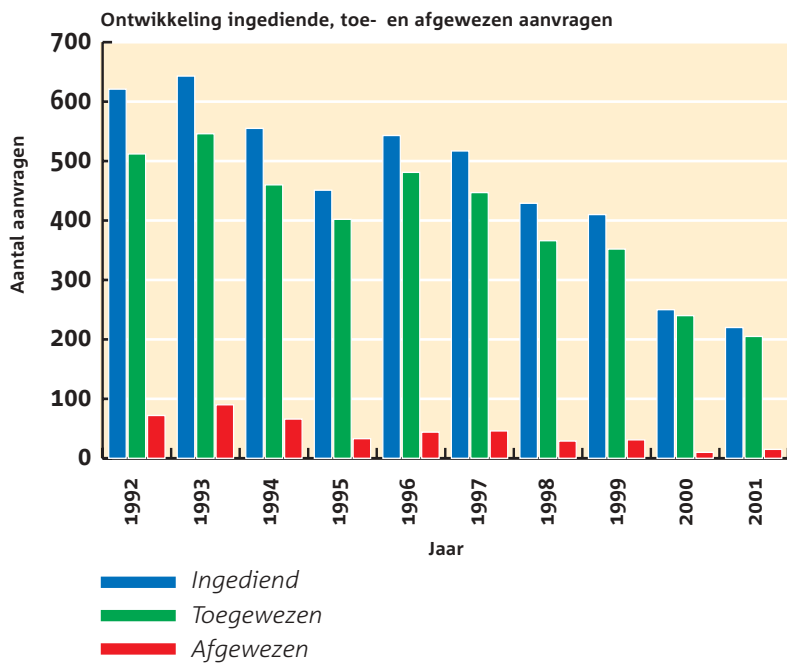
Ingediende aanvragen ingedeeld naar provincie

Provincie	Ingediend in 2000	Ingediend in 2001	Ingetrokken in 2000	Ingetrokken in 2001
<i>Groningen</i>	5	4	1	0
<i>Friesland</i>	6	10	0	1
<i>Drenthe</i>	8	10	0	0
<i>Overijssel</i>	4	6	0	0
<i>Flevoland</i>	15	8	2	2
<i>Gelderland</i>	27	23	2	1
<i>Utrecht</i>	0	3	0	0
<i>Noord-Holland</i>	20	10	0	0
<i>Zuid-Holland</i>	96	76	3	4
<i>Zeeland</i>	1	1	0	0
<i>Noord-Brabant</i>	49	42	4	2
<i>Limburg</i>	36	34	3	1
Totaal	267	227	15	11
Wijziging t.o.v. 2000		-15%		

Het aantal ingediende aanvragen is in 2001 gedaald. De provincies Flevoland en Noord-Holland vertonen procentueel een sterke daling. De meeste aanvragen komen nog steeds uit de provincie Zuid-Holland, alhoewel ook hier het aantal aanvragen ten opzichte van 2000 sterk is gedaald. Wellicht zijn bedrijven minder gaan investeren omdat de prijzen van gas en grond erg hoog zijn. Daarnaast is er nog steeds sprake van schaalvergroting in de glastuinbouw.

Relatief veel aanvragen uit de provincie Zuid-Holland hebben betrekking op bedrijfsverplaatsingen van glastuinbouwbedrijven. Een bedrijfsverplaatsing, vaak buiten de provincie, geeft in de regel meer mogelijkheden tot schaalvergroting. In het verslagjaar werden 11 aanvragen vóór behandeling ingetrokken, in vergelijking met het vorige jaar een klein aantal.

In onderstaande diagram vertoont het aantal ingediende aanvragen een dalende trend over de afgelopen tien jaar (1992-2001). In dezelfde periode is het aantal toewijzingen in verhouding hiermee licht afgenomen en het aantal afwijzingen toegenomen.

5.1 VERLENDE BORGSTELLINGEN

In 2001 werden 208 borgstellingen verleend voor een bedrag van 93,2 mln. euro. Hiervan ging 8,2 mln. euro naar de sector landbouw en ruim 85,0 mln. euro naar de sector tuinbouw. Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd beeld over de verleende borgstellingen van de laatste drie jaar.

Bedrijfstype	Aantal verleende borgstellingen			Wijziging in % t.o.v. 2000	Gemiddelde bedrag per borgstelling (x 1.000,- EUR)			Wijziging in % t.o.v. 2000
	1999	2000	2001		1999	2000	2001	
<i>Melkveehouderij</i>	11	9	12	33	168,35	127,97	165,06	29
<i>Varkenshouderij</i>	9	10	12	20	273,18	239,14	204,31	- 15
<i>Pluimveehouderij</i>	18	17	12	- 29	213,73	191,50	232,03	21
<i>Akkerbouw</i>	8	7	6	- 14	181,97	138,40	107,85	- 22
<i>Overige landbouw*</i>	5	4	2	- 50	237,33	299,95	147,48	- 51
Totaal landbouw	51	47	44	- 6	213,28	190,59	185,43	- 3
In % van het totaal land- en tuinbouw	14	18	21					
<i>Glasgroententeelt</i>	103	74	58	- 22	489,18	486,00	582,96	20
<i>Glasbloementeelt</i>	98	79	61	- 23	348,50	479,19	613,62	28
<i>Potplantenteelt</i>	38	13	9	- 31	368,47	446,07	424,59	- 5
<i>Champignonteelt</i>	18	7	4	- 43	313,56	425,19	145,78	- 66
<i>Fruitteelt</i>	4	2	0	- 100	198,30	128,42	0,00	- 100
<i>Bloembollenteelt</i>	11	11	9	- 18	277,26	285,88	422,47	48
<i>Boomkwekerij</i>	20	10	13	30	127,06	109,36	262,32	140
<i>Vollegroondsgroenten</i>	3	6	7	17	105,28	198,76	161,42	- 19
<i>Overige tuinbouw**</i>	5	6	3	- 50	467,85	457,86	531,61	16
Totaal tuinbouw	300	208	164	- 21	375,73	437,90	518,61	18
In % van het totaal land- en tuinbouw	86	82	79					
Totaal land- en tuinbouw	351	255	208	- 18	352,59	392,07	448,13	14

* Onder 'overige landbouw' wordt o.a. verstaan: het houden van nertsen, eenden, konijnen, melkgeiten, vis en mestvee.

** Onder 'overige tuinbouw' wordt o.a. verstaan: witloftrek, het telen van witlof, droog- en zomerbloemen.

De daling in 2000 van het totaal aantal verleende borgstellingen heeft zich in het verslagjaar voortgezet (-18%).

In het verslagjaar is het aantal verleende borgstellingen in de sector landbouw afgenomen (-6%). Met name in de pluimveehouderij en in de overige landbouw is ten opzichte van voorgaande jaren steeds minder gebruik gemaakt van het Borgstellingsfonds.

In de sector tuinbouw is het aantal verleende borgstellingen flink gedaald (-21%). Met name in de fruitteelt, de champignonenteelt en de overige tuinbouw is er sprake van een forse daling.

Voor de meeste bedrijfstakken in de tuinbouwsector geldt dat het gemiddelde garantiebedrag in het verslagjaar sterk is toegenomen. Het aantal ingediende aanvragen is verminderd maar het gemiddelde borgstellingsbedrag is hoger geworden in vergelijking met de afgelopen jaren. In totaal heeft het Borgstellingsfonds in 2001 voor 6,8 miljoen euro minder garantie verleend dan in 2000.

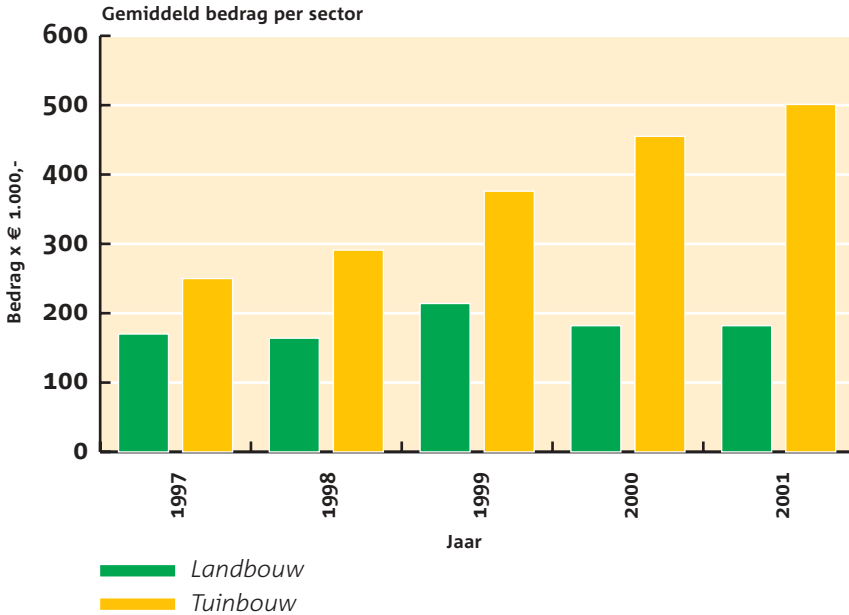
Aandachtspunten in de sector landbouw:

- *Het gemiddeld toegekende borgstellingsbedrag uit de varkenshouderij en pluimveehouderij ligt duidelijk boven het sectorgemiddelde.*
- *Het aantal aanvragen in de varkenshouderij is in het verslagjaar gestegen vanwege enerzijds de weinige investeringsruimte door de achterliggende jaren met lage opbrengstprijzen en anderzijds de noodzakelijk investeringen om aan het welzijnsbesluit varkenshouderij te voldoen.*
- *Het aantal aanvragen in de melkveehouderij is in het verslagjaar gestegen als gevolg van een proces van versnelde opschaling. Een noodzakelijke stap in dit proces is ook de uitbreiding van de bestaande huisvesting en vaak de vervanging van de melkstal.*
- *Het aantal aanvragen in de akkerbouw en de overige landbouw is gedaald. Door het bezit van grond en door de toegenomen grondprijzen is er in deze sectoren weinig behoefte aan additionele zekerheden om de gewenste investeringen te kunnen financieren.*
- *Het gemiddeld garantiebedrag in de landbouwsector is 3% gedaald in vergelijking met het jaar 2000.*

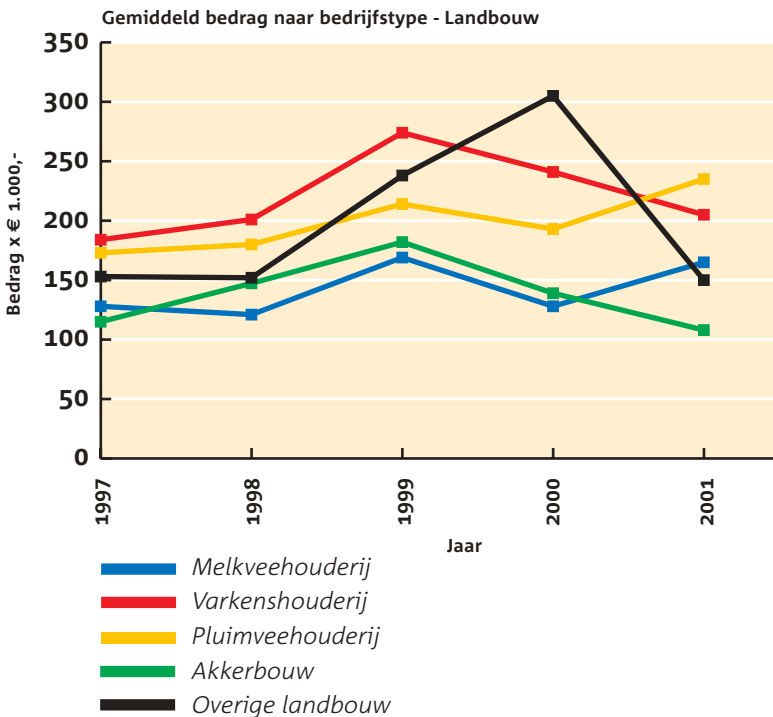
Aandachtspunten in de sector tuinbouw:

- *Het aandeel van de tuinbouw is 79% van het totaal aan verleende borgstellingen in het verslagjaar. Van dit totaal is 28% verleend aan de glasgroententeelt en 29% aan de glasbloementeelt.*
- *Het garantiebedrag dat verleend is in de glasgroententeelt, in de glasbloementeelt en in de overige tuinbouw bedraagt gemiddeld meer dan een half miljoen euro per aanvraag.*
- *Het gemiddelde bedrag per borgstelling in 2001 is in de meeste bedrijfstakken gestegen ten opzichte van 2000.*
- *Het gemiddelde garantiebedrag in de tuinbouwsector is gestegen met bijna 81.000 euro. Dit is een stijging van 18%.*
- *In de sector tuinbouw zijn in het verslagjaar 5 aanvragen verleend met een borgstelling hoger dan de 1,5 mln. euro!*

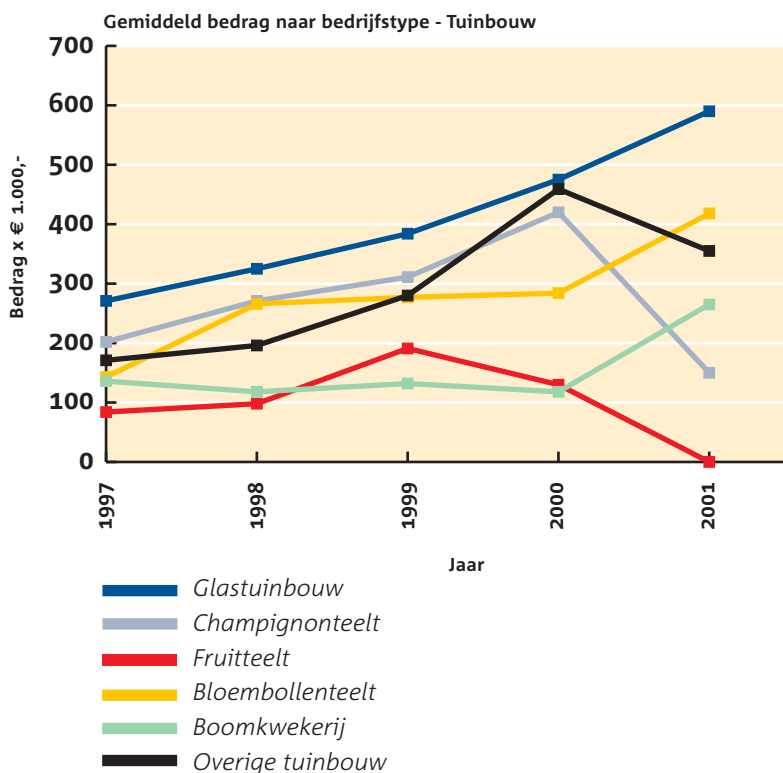
Onderstaande diagram laat zien dat in de sector landbouw het gemiddelde bedrag per borgstelling licht is gedaald. In de sector tuinbouw is het gemiddelde bedrag per borgstelling flink gestegen. Dit is een voortzetting van een jarenlange trend.

Onderstaande figuur geeft een beeld van het verloop van het gemiddelde borgstellingsbedrag per bedrijfstype over de afgelopen vijf jaar in de sector landbouw. Behalve de pluimveehouderij en de melkveehouderij laten de andere bedrijfstypen een dalende trend zien.

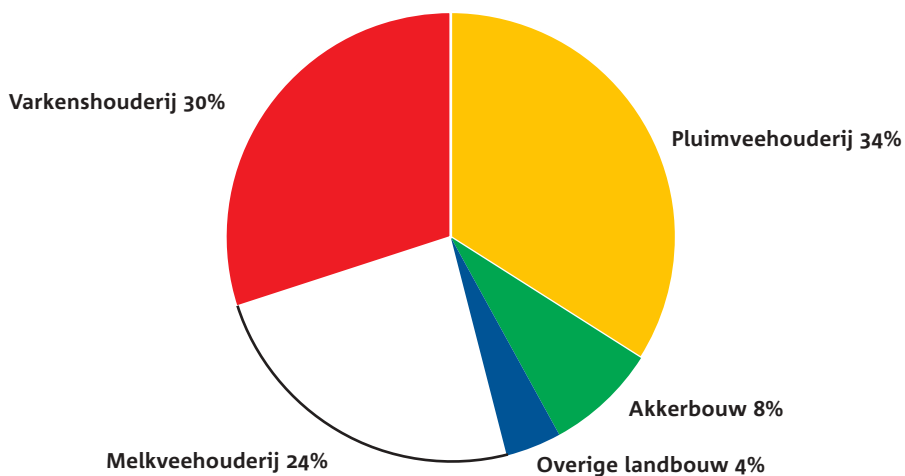
Onderstaande figuur geeft een beeld van het verloop van het gemiddelde borgstellingsbedrag per bedrijfstype in de sector tuinbouw. De bedrijfstypes glastuinbouw, bloembollenteelt en boomkwekerij vertonen een toenemende trend. In de glastuinbouw worden de hoogste borgstellingen verleend. Relatief veel (hoge) borgstellingen worden verstrekt ten behoeve van de financiering van bedrijfsverplaatsingen.

In onderstaande diagrammen is het aandeel borgstellingen per bedrijfstype weergegeven.

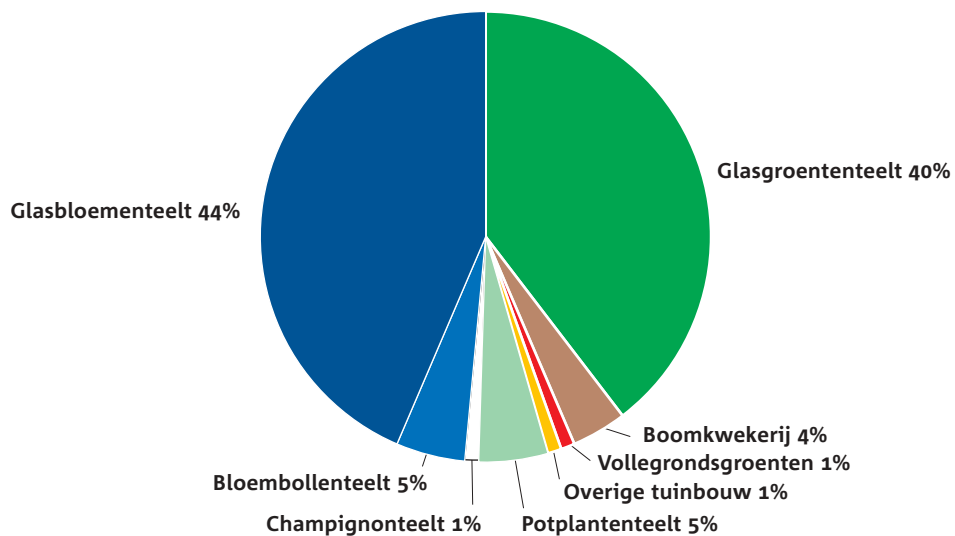
In de sector landbouw heeft de grondgebonden landbouw een aandeel van 12%. Het aandeel van de melkveehouderij, een bedrijfstak die in voorgaande jaren een gemiddeld klein aandeel had, is fors toegenomen (24%).

Aandeel borgstellingsbedrag per bedrijfstype in de Landbouw

In de sector tuinbouw eist, evenals voorgaande jaren, de glastuinbouw verreweg het grootste aandeel op. In vergelijking met 2000 is het aantal borgstellingen per bedrijfstype ongeveer hetzelfde gebleven.

Aandeel borgstellingsbedrag per bedrijfstype in de Tuinbouw

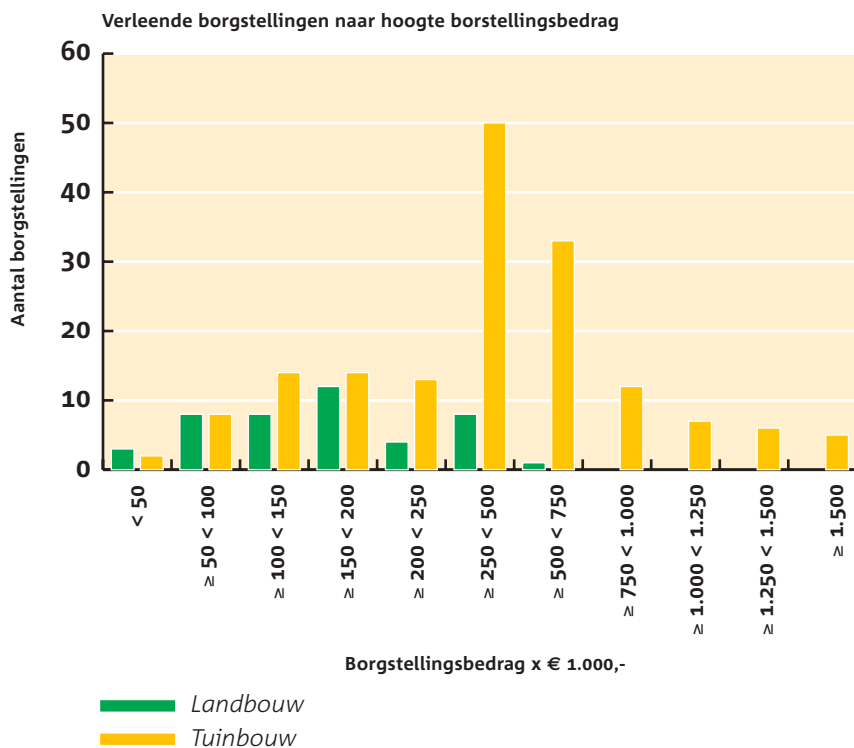
Onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag.

Bedrag per borgstelling x € 1.000,-	Aantal ver- leningen	Verdeling aantal ver- leningen in %	Bedrag in mln. euro	Verdeling bedrag in %	Aantal ver- leningen	Verdeling aantal ver- leningen in %	Bedrag in mln. euro	Verdeling bedrag in %
	Landbouw				Tuinbouw			
< 50	3	6,8	0,14	1,7	2	1,2	0,08	0,1
≥ 50 < 100	8	18,2	0,62	7,6	8	4,9	0,65	0,8
≥ 100 < 150	8	18,2	0,90	11,0	14	8,5	1,76	2,1
≥ 150 < 200	12	27,3	2	24,5	14	8,5	2,41	2,8
≥ 200 < 250	4	9,1	0,90	11,0	13	7,9	2,96	3,5
≥ 250 < 500	8	18,2	3,06	37,5	50	30,5	17,92	21,1
≥ 500 < 750	1	2,3	0,54	6,6	33	20,1	20,59	24,2
≥ 750 < 1.000	0	0	0	0,0	12	7,3	10,18	12,0
≥ 1.000 < 1.250	0	0	0	0,0	7	4,3	7,85	9,2
≥ 1.250 < 1.500	0	0	0	0,0	6	3,7	8,26	9,7
≥ 1.500	0	0	0	0,0	5	3,0	12,39	14,6
Totaal	44	100	8,16	100	164	100	85,05	100

Van de 208 verleende borgstellingen is in de landbouw 2,3% en in de tuinbouw 38,4% hoger of gelijk aan 0,5 miljoen euro verleend. Dat zijn in totaal 64 aanvragen. Dit is een stijging van 3,7% ten opzichte van vorig jaar. De borgstellingen van een half miljoen of meer waren goed voor een totaal bedrag van 59,8 mln. euro oftewel 64,2% van het totaal verleende borgstellingsbedrag.

In de sector tuinbouw werden 18 borgstellingen van 1 mln. euro of meer verleend.

Onderstaande diagram geeft inzicht in de verdeling van de borgstellingen naar hoogte van het borgstellingsbedrag. In de tuinbouw zijn veel meer borgstellingen voor grote bedragen verleend dan in de landbouw.

5.2 AFGewezen Borgstellingen

Afgewezen borgstellingen naar bedrijfstype in 2001	
Bedrijfstype	Aantal
Melkveehouderij	4
Varkenshouderij	3
Pluimveehouderij	1
Akkerbouw	1
Mestvee	1
Nertsenhouderij	1
Totaal landbouw	11
Glasgroententeelt	1
Glasbloementeelt	2
Potplantenteelt	1
Boomkwekerij	1
Totaal tuinbouw	5
Totaal land- en tuinbouw	16

In het verslagjaar zijn 16 aanvragen afgewezen. Dit is ongeveer 6,6% van het totaal behandelde aanvragen.

Veel voorkomende afwijsredenen in de categorie procedurefouten zijn:

- *er zijn reeds verplichtingen aangegaan voordat op de aanvraag is beslist, dan wel voordat er schriftelijk toestemming van de teammanager van LASER is verkregen om verplichtingen te mogen aangaan.*
- *de bank heeft reeds een financiering verstrekt of onvoorwaardelijk toegezegd, voordat op de aanvraag is beslist dan wel voordat er schriftelijk toestemming van de teammanager van LASER is verkregen om verplichtingen te mogen aangaan.*
- *de borgstelling is (gedeeltelijk) bestemd voor de herfinanciering van crediteuren of leningen.*

Veel voorkomende afwijsredenen in de categorie bedrijfseconomische criteria zijn:

- *de rente- en aflossingsverplichtingen en overige bedrijfsuitgaven kunnen naar verwachting niet worden betaald.*
- *de liquiditeitstoename biedt onvoldoende ruimte om tegenvallers in de exploitatie op te vangen en/of om aan de toekomstige financieringsverplichtingen te kunnen voldoen, onder andere als gevolg van noodzakelijke diepte- of uitbreidingsinvesteringen.*

5.3 BEZWAARSCHRIFTEN

In het verslagjaar maakten 7 ondernemers gebruik van de mogelijkheid om bij de afdeling bezwaarschriften van LASER bezwaar te maken. Daarvan is 1 bezwaarschrift ingetrokken. Twee bezwaarschriften waren per 31 december 2000 nog in behandeling. In totaal werden er in het verslagjaar 2 bezwaarschriften afgehandeld. Van deze 2 bezwaarschriften is 1 gegrond en 1 ongegrond verklaard. Per 31 december 2001 waren er nog 6 bezwaarschriften in behandeling.

5.4 FINANCIERINGSBESTEMMING VAN DE VERLEENDE BORGSTELLINGEN

Onderstaand overzicht geeft de globale financieringsbestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Financieringsbestemming naar sector (bedragen in mln. euro)					
Sector	Aantal verleende borgstellingen	Totaal investeringsbedrag	Totaal borgstellingsbedrag	Waarvan bedrijfsontwikkeling	Waarvan omzetting bestaande BF-lening
<i>Landbouw</i>	44	39,83	8,16	7,93	0,23
<i>Tuinbouw</i>	164	398,27	85,05	81,67	3,38
Totaal	208	438,10	93,21	89,60	3,61

Van de 93,2 mln. euro aan verleende borgstellingen was 3,6 mln. euro (4%) bestemd voor herfinanciering van oude, nog lopende borgstellingen. De overige 89,6 mln. euro (96%) was bestemd voor de financiering van bedrijfsontwikkeling.

De totale investeringen bedroegen 438,1 mln. euro. Het aandeel van het Borgstellingsfonds in de financiering daarvan was 21,3%. Dit is nagenoeg gelijk aan de percentages in 1999 en 2000.

Onderstaand overzicht geeft de bestemming weer van de in het verslagjaar verleende borgstellingen.

Bestemming van de verleende borgstellingen (bedragen in mln. euro)						
Bestemming	Aantal verleende borgstellingen	Totaal borgstellingsbedrag	Gemiddeld borgstellingsbedrag per aanvraag	Totaal investeringsbedrag	Gemiddeld investeringsbedrag per aanvraag	BF/ Investeringsbedrag in %
<i>Bedrijfsovername in familieverband</i>	25	7,35	0,294	39,60	1,58	18,6
<i>Bedrijfsovername buiten familieverband/ stichting nieuw bedrijf</i>	69	39,56	0,573	202,49	2,935	19,5
<i>Verbetering bestaand bedrijf</i>	114	46,30	0,406	196,01	1,719	23,6
Totaal	208	93,21	0,448	438,10	2,106	21,3

De borgstellingen zijn in 2001 met name gebruikt voor de verbetering van bestaande bedrijven. In de categorie bedrijfsovername buiten familieverband is het gemiddelde borgstellingsbedrag en het gemiddelde investeringsbedrag per aanvraag het hoogst. Het aantal borgstellingen voor deze bestemming is dan ook flink toegenomen ten opzichte van het jaar 2000. In de categorie bedrijfsovername in familieverband is het aandeel van het borgstellingsbedrag, in tegenstelling tot het jaar 2000, procentueel het laagst.

De glastuinbouw heeft relatief veel van het Borgstellingsfonds gebruik gemaakt om een bedrijfsverplaatsing te financieren. Bedrijfsverplaatsing is voor glastuinders vaak de enige mogelijkheid om aan de wens van schaalvergroting te kunnen voldoen.

In het volgende overzicht is per sector, na uitvoering van het investeringsplan, de gemiddelde bankfinanciering en de verplichtingen aan rente en aflossing weergegeven. Het gemiddelde investeringsbedrag per bedrijf is voor de sector landbouw licht toegenomen ten opzichte van het jaar 2000. De sector tuinbouw toont, net als in het vorige verslagjaar, een forse toename. Voorts valt op dat het eigen vermogen in de sector tuinbouw absoluut is toegenomen, maar procentueel iets lager is geworden ten opzichte van het vorige verslagjaar. Voor de sector landbouw is het eigen vermogen in vergelijking met 2000 toegenomen. Opmerkelijk is dat voor deze sector ten opzichte van het jaar 2000 de bijdrage van derden ruim twee keer zoveel is geworden.

Financieringssituatie per sector (gemiddelden) in 2001 (bedragen in mln. euro)

Sector	Gemiddeld investeringsbedrag per bedrijf	Eigen bijdrage	Eigen bijdrage in %	Samenstelling financiering				Gemiddelde verplichtingen per jaar	
				Bijdrage bank	Bijdrage bank in %	Bijdrage van derden	Bijdrage van derden in %	Rente	Aflossing
Landbouw	0,905	0,082	9	0,758	84	0,066	7	0,050	0,049
Tuinbouw	2,428	0,368	15	1,954	80	0,107	4	0,118	0,133
Totaal	2,106	0,308	15	1,701	81	0,098	5	0,103	0,115

In de sector landbouw was het gemiddelde investeringsbedrag per bedrijf in 2001 ruim 0,9 mln. euro en in de sector tuinbouw ruim 2,4 mln. euro. Omdat de gemiddelde looptijd van de verplichtingen in de tuinbouw beduidend korter is dan in de landbouw, leidt dit in de tuinbouw gemiddeld tot significant hogere rente- en aflossingsverplichtingen.

Onderstaand overzicht geeft de geprognosticeerde bedrijfsresultaten weer van de land- en tuinbouwbedrijven met een in 2001 verstrekte borgstelling.

Prognose resultatenrekening in 2001 (bedragen in mln. euro)

Sector	Omzet		Bedrijfsresultaat		Liquiditeitstoename	
	Totaal	Gemiddelde per bedrijf	Totaal	Gemiddelde per bedrijf	Totaal	Gemiddelde per bedrijf
Landbouw	17,9	0,41	1,2	0,03	0,8	0,02
Tuinbouw	221,3	1,35	27,2	0,17	15,5	0,09
Totaal	239,2	1,2	28,3	0,14	16,2	0,08

De totale omzet van bedrijven die in 2001 een borgstelling verkregen bedraagt 239,2 mln. euro. De gemiddelde verwachte omzet per landbouwbedrijf is 0,4 mln. euro. Ten opzichte van vorig jaar is dit iets afgenomen. De gemiddelde verwachte omzet per tuinbouwbedrijf is 1,4 mln. euro. Dit is een kleine toename ten opzichte van vorig jaar.

Het begrote gemiddelde bedrijfsresultaat per landbouwbedrijf, waaraan in 2001 een borgstelling is verstrekt, is ten opzichte van 2000 met 22% afgenomen. Voor een zelfde vergelijking in de sector tuinbouw is een toename van de winst van 12% geprognosticeerd.

De totaal begrote liquiditeitstoename (marge in de betalingscapaciteit) is ten opzichte van 2000 licht afgenomen. In het huidige verslagjaar is de totaal begrote liquiditeitsmarge voor land- en tuinbouw respectievelijk 4,5% en 7,0% van de omzet. In vergelijking met het jaar 2000 blijft dit voor landbouw nagenoeg op hetzelfde niveau, de tuinbouw laat echter een forse stijging zien. In absolute bedragen bedroeg de liquiditeitstoename in 2001 binnen de landbouw gemiddeld € 16.996,- en binnen de tuinbouw gemiddeld € 94.357,- per bedrijf. Dit betekent voor de landbouw een daling van 23% ten opzichte van vorig jaar. Voor de tuinbouw betekent dit echter een stijging van 26%.

5.5 DOOR BANKEN INGEDIENDE DECLARATIES

Het volgende overzicht toont de declaraties verdeeld naar bedrijfstype over 2001 en de voorgaande vier jaren. In 2001 zijn 6 declaraties ontvangen. Het totale bedrag aan ingediende declaraties bedroeg 552.000 euro.

Verliesdeclaraties per bedrijfstype en jaar										
Bedrijfstype	Aantal					Bedrag x € 1000,-				
	1997	1998	1999	2000	2001	1997	1998	1999	2000	2001
Varkenshouderij	0	0	2	3	0	0	0	310,84	250,94	0
Akkerbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige veehouderij*	1	2	0	0	0	18,60	191,04	0	0	0
Totaal landbouw	1	2	2	3	0	18,60	191,04	310,84	250,94	0
Glasbloementeelt	14	6	4	3	5	1375,41	412,03	617,14	158,82	444,00
Glasgroententeelt	13	2	2	0	0	1750,68	202,84	393,43	0	0
Potplantenteelt	5	2	1	0	0	579,02	125,24	75,33	0	0
Champignonteelt	6	1	2	0	1	383,44	126,60	98,47	0	108,00
Fruitteelt	3	1	0	0	0	255,48	52,64	0	0	0
Bloembollenteelt	0	2	0	0	0	0,00	58,08	0	0	0
Boomkwekerij	1	0	2	0	0	169,71	0,00	141,58	0	0
Witlofteelt	0	0	0	1	0	0	0	0	109,81	0
Vollegrondsgroenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige tuinbouw**	0	1	0	0	0	0,00	97,11	0	0	0
Totaal tuinbouw	42	15	11	4	6	4513,75	1074,55	1325,95	268,64	552,00
Totaal land- en tuinbouw	43	17	13	7	6	4532,36	1265,59	1636,79	519,58	552,00
Gemiddelde declaratie						105,28	74,42	86,22	74,42	92,00

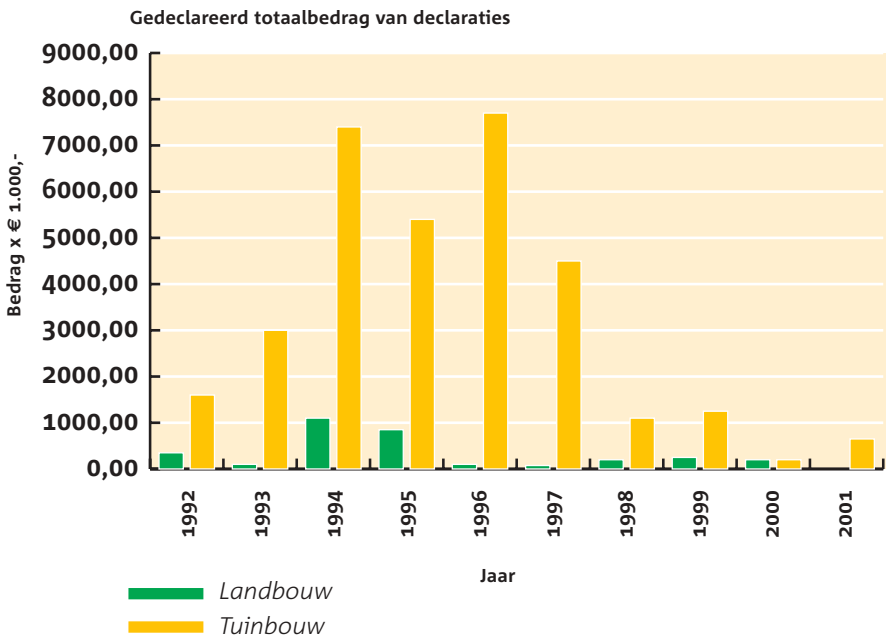
* Onder 'overige veehouderij' wordt o.a. verstaan: melkveehouderij

** Onder 'overige tuinbouw' wordt o.a. verstaan: het telen van droog- en zomerbloemen.

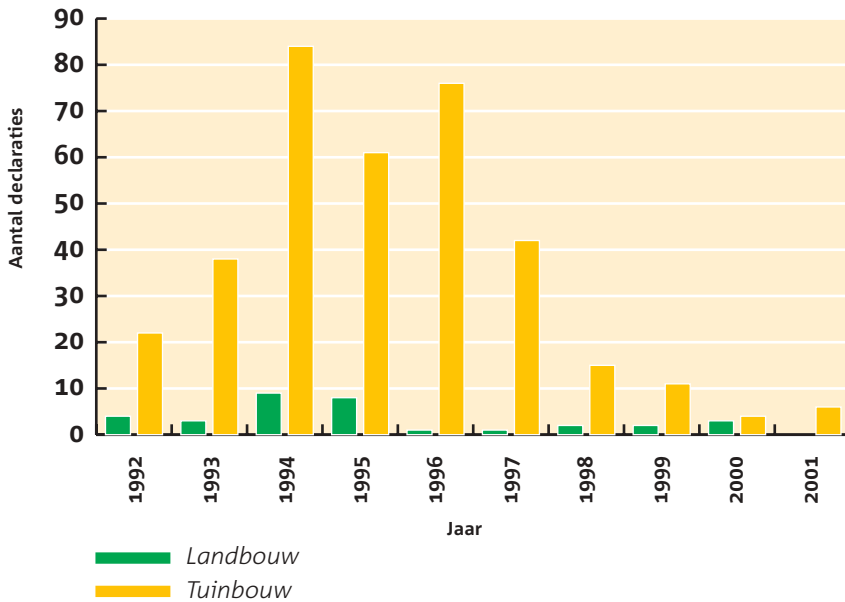
Het aantal ingediende declaraties in het verslagjaar blijft laag ten opzichte van voorgaande jaren. Opvallend is dat uit de sector landbouw voor het eerst in 10 jaar geen verliesdeclaratie werd ingediend.

Wel is het gemiddelde gedeclareerde bedrag ten opzichte van het vorig jaar gestegen, maar het blijft ver onder het niveau van voorgaande jaren. Een ongunstige prijsontwikkeling in de varkenshouderij en de MKZ-crisis hebben niet geleid tot declaraties in de landbouwsector. Steunmaatregelen door banken en regelingen als het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz), de Regeling Beëindiging Veehouderijtakken (RBV) en het Fonds MKZ lijken faillissementen voorlopig te voorkomen. Daarnaast levert uitwinning van zekerheden bij opzeggingen vaak voldoende op om de gehele financiering af te lossen.

In onderstaande diagrammen wordt het totaal gedeclareerde bedrag en het aantal ingediende verliesdeclaraties van de laatste tien jaar weergegeven. Opvallend is de sterke teruggang van het aantal ingediende declaraties en de gedeclareerde bedragen van de afgelopen drie jaar met als minimum de aantallen van het jaar 2000. In het huidige verslagjaar is een lichte stijging van de sector tuinbouw te zien en voor het eerst in 10 jaar dus geen ingediende verliesdeclaratie uit de sector landbouw.

Ingediende verliesdeclaraties

Van de 6 in 2001 ingediende declaraties en de 2 nog in behandeling zijnde declaraties uit 2000 waren er per 31 december 2001 5 declaraties afgehandeld en 3 nog in behandeling. In 4 gevallen werden declaraties geheel of gedeeltelijk toegewezen en er zijn 2 aanvullende betalingen verricht. Hiervoor werd een bedrag van 0,3 mln. euro aan banken uitgekeerd. In 1 geval werd de declaratie afgewezen.

5.6 HET TOTAAL AAN BORGSTELLINGSVERPLICHTINGEN

Aan het eind van 2000 bedroegen de totale borgstellingsverplichtingen 499,1 mln. euro, waarvan 36,6 mln. euro nog niet was opgenomen. In het verslagjaar is voor een bedrag van 93,2 mln. euro aan nieuwe borgstellingen verleend. In 2001 is er voor een totaal bedrag van 82,1 mln. euro aan borgstellingen afgelost, ingetrokken of niet opgenomen. Per 31 december 2001 bedroegen de totale verplichtingen inclusief EVV 510,2 mln. euro, waarvan 31,7 mln. euro nog niet was opgenomen. Ten opzichte van 2000 is de garantieverplichting met 11,1 mln. euro toegenomen.

In de sector landbouw werd voor 8,2 mln. euro aan nieuwe borgstellingen verleend. Een bedrag van 18,1 mln. euro werd afgelost, ingetrokken of niet opgenomen. De totale verplichtingen in deze sector namen af van 114,2 mln. euro per ultimo 2000 tot 104,3 mln. euro per 31 december 2001 (waarvan 4,3 mln. euro nog niet opgenomen).

In de sector tuinbouw bedroegen de verplichtingen per 31 december 2000 384,9 mln. euro. Als gevolg van het verlenen van 85,0 mln. euro aan nieuwe borgstellingen en het aflossen, intrekken of niet opnemen van borgstellingen voor een bedrag van 64,0 mln. euro namen de verplichtingen in deze sector toe met 21,0 mln. euro. Per 31 december 2001 bedroegen de totale verplichtingen in deze sector 406 mln. euro (waarvan 27,4 mln. euro nog niet opgenomen).

De totale garantieverplichting inclusief EVV bedraagt ultimo 2001 510,2 mln. euro.

De Voorzitter
Drs. G. v.d. Lely

De Secretaris/penningmeester
Drs. B.A. Piersma

's-Gravenhage, 24 juni 2002

6. JAARREKENING 2001 IN EURO

BALANS PER 31 DECEMBER 2001

ACTIVA	<u>31-12-2001</u>	<u>31-12-2000</u>
Beleggingen op lange termijn	22.225.354	20.277.357
Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen	P.M.	P.M.
Vorderingen op korte termijn:		
Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	88.033	—
Overlopende rente op bankrekeningen en beleggingen	929.015	873.090
Nog te ontvangen provisie	59.994	98.116
	1.077.042	971.206
Liquide middelen en beleggingen op korte termijn	1.600.894	3.358.827
Totaal	24.903.290	24.607.390

PASSIVA	31-12-2001	31-12-2000
Eigen vermogen		
Kapitaal t/m vorig boekjaar	22.481.454	20.835.403
Voorziening Varkenshouderij	241.071	241.071
Saldo lopend boekjaar	1.709.499	1.646.051
	24.432.024	22.722.525
Voorziening voor ingediende maar nog niet afgewikkelde claims ten aanzien van borgstellingen	450.257	144.847
Schulden op korte termijn:		
Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	—	1.531.846
Diverse crediteuren	21.009	208.172
	21.009	1.740.018
Totaal	24.903.290	24.607.390

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET BOEKJAAR 2001

BATEN	2001	2000
Beleggingsresultaten	1.421.441	1.223.464
Aandeel van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in de kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen	—	—
Baten krachtens verhaalrecht	121.386	197.511
Provisiebatens	787.479	876.300
Totaal baten	2.330.306	2.297.275
LASTEN		
Uitvoeringskosten	22.640	31.308
Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen	598.167	619.915
Totaal lasten	620.807	651.223
Saldo	1.709.499	1.646.052

FINANCIËLE POSITIE PER 31 DECEMBER 2001

De financiële positie per 31 december 2001 kan als volgt worden samengevat
(in € x 1000):

	31-12-2001	31-12-2000
Liquide middelen	1.601	3.359
Bij: Vorderingen op korte termijn	1.077	971
	2.678	4.330
Af: Schulden op korte termijn	- 21	- 1.740
Liquiditeitsoverschot	2.657	2.590
<i>Dit vermogen is als volgt vastgelegd:</i>		
Eigen vermogen	24.432	22.722
Voorzieningen	450	145
	24.882	22.867
Beleggingen op lange termijn	- 22.225	- 20.277
Totale reserve	2.657	2.590

Liquiditeitsoverschot ultimo 2001	2.657
idem ultimo 2000	- 2.590
Toename liquiditeitsoverschot	67

Herkomst van de middelen:

Exploitatiesaldo 2001	1.709
Verhoging voorzieningen	305
	2.014
Koersverschillen op obligaties in portefeuille per 31-12-2001	8
	2.022
Aankoop staatsobligaties	- 1.955
Per saldo meer verkregen dan besteed	67

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2001

Grondslagen voor de balanswaardering en de resultaatbepaling

BALANSWAARDERING

ALGEMEEN

Voor zover de posten niet expliciet worden genoemd vindt waardering plaats tegen de nominale waarde.

BELEGGINGEN OP LANGE TERMIJN

De beleggingen op lange termijn betreffen obligatieleningen. Deze zijn gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde of, indien dat van toepassing is, tegen de lagere beurswaarde per 31 december van het verslagjaar. De waardevermeerdering resp. -vermindering wordt als koersresultaat verantwoord.

Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen

Deze post betreft vorderingen die zijn verkregen krachtens het recht van subrogatie. Het bedrag van deze vorderingen is de resultante van de in het verleden aan de bankiers betaalde borgstellingen. Hiervan zijn de baten die ontvangen werden krachtens verhaalrecht en de bedragen, die wegens finale kwijting of om andere redenen van de oorspronkelijke vorderingen werden afgeboekt, afgetrokken.

De vorderingen zijn als "Pro Memorie" in de balans opgenomen aangezien de vermoedelijke inbaarheid van deze vorderingen op nihil is ingeschat.

Voorziening voor niet afgewikkelde claims

Deze voorziening wordt gevormd voor de reeds ingediende schadeclaims waarvan de hoogte van de uiteindelijke afwikkeling per balansdatum echter nog onzeker is.

RESULTAATBEPALING

Aandeel van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij in de kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen

Voor zover het Borgstellingsfonds de uitgaven niet uit de inkomsten kan dekken, draagt het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij bij. Dit gebeurt in de vorm van een voorschot, waarna vervolgens na de afsluiting van het betreffende jaar de definitieve bijdrage wordt vastgesteld. Hierna vindt de eindafrekening plaats. Hierdoor ontstaat op de balans een schuld dan wel een vordering op korte termijn jegens het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Uitvoeringskosten:

Deze kosten bestaan voornamelijk uit bankkosten en kosten voor de Auditdienst i.o.

Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen:

Dit betreffen de kosten voor de gestand gedane borgstellingsverplichtingen over de in 2001 ingediende claims inclusief de voorziening voor in 2001 ingediende claims waarvan de uiteindelijke afwikkeling per balansdatum nog onzeker is.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Beleggingen op lange termijn

Een specificatie van de effecten is opgenomen op pagina 39 van dit verslag.

Vorderingen wegens gestand gedane borgstellingen en gestand gedane borgstellingen

'Bijzonder Bedrijfskrediet'.

Deze post is "Pro Memorie" opgenomen in de balans.

Het verloop van de vorderingen kan als volgt worden weergegeven:

Gestand gedane borgstellingen tot en met 2000		80.013.251
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet		9.130.172
		89.143.423
Gestand gedane borgstellingen in 2001		292.756
		89.436.179
Ontvangen in vorige boekjaren krachtens verhaalrecht borgstellingen	4.942.074	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	1.769.730	
	6.711.804	
In 2001 ontvangen verhaalrecht borgstellingen	101.824	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	19.562	6.833.190
		82.602.989
Finale kwijting tot en met vorig boekjaar borgstellingen	37.168.017	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	1.908.942	
Kwijting borgstellingen in 2001	621.704	
Idem Bijzonder Bedrijfskrediet	—	39.698.663
		42.904.326
<i>Gespecificeerd naar categorie vorderingen:</i>		
Borgstellingen Bijzonder Bedrijfskrediet		5.431.938
Overige Borgstellingen		37.472.388
		42.904.326

Van het bedrag aan openstaande vorderingen ad € 37.472.388 wordt voor € 16.873.430 nog actief invorderingsbeleid gevoerd. Het restant, ten bedrage van € 20.598.958 is definitief buiten invordering gesteld.

De borgstellingen Bijzonder Bedrijfskrediet zijn in 1981 ingesteld ter ondersteuning van de financiering van liquiditeitstekorten en versterking van de vermogenspositie van agrarische bedrijven. De betalingen wegens gestand gedane borgstellingen Bijzonder Bedrijfskrediet vonden gespreid plaats in de jaren 1981 tot en met 1985.

Voor het gehele bedrag wordt nog een actief invorderingsbeleid gevoerd.

VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN

Liquide middelen en beleggingen op korte termijn

	31-12-2001	31-12-2000
<i>Deze bestaan uit:</i>		
Direct opeisbare liquide middelen	1.600.894	3.358.827
	1.600.894	3.358.827

De direct opeisbare liquide middelen bestaan uit de saldi van de rekeningen die worden aangehouden bij de Postbank N.V. en de Rabobank.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Het totale garantievermogen van het Borgstellingsfonds bedroeg per ultimo 2001 € 92,6 miljoen en was samengesteld uit de volgende elementen:

- *Het rentedragend eigen vermogen, ten bedrage van € 24,2 miljoen per ultimo 2001, ten opzichte van € 22,5 miljoen per ultimo 2000.*
- *Het rentedragend eigen vermogen EVV, ten bedrage van € 0,2 miljoen per ultimo 2001, ongewijzigd ten opzichte van ultimo 2000.*
- *De door LNV verstrekte garantie, ten bedrage van € 50,0 miljoen per ultimo 2001, ongewijzigd ten opzichte van ultimo 2000.*
- *De versterking van het garantiekapitaal in 1993 met € 18,2 miljoen. Dit bedrag is gepositioneerd op een niet-rentedragende rekening-courant bij de Rijkshoofdboekhouding.*

Voorziening voor ingediende maar nog niet afgewikkelde claims ten aanzien van borgstellingen

Het verloop kan als volgt worden weergegeven:

Saldo per 1 januari 2001	144.847
Af: hierop betaald	62.127
	82.720
Dotatie 2001	367.537
Saldo per 31 december 2001	450.257

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

	31-12-2001	31-12-2000
<i>Diverse crediteuren, deze bestaan uit:</i>		
Auditdienst i.o.	18.151	18.151
Kruisposten	2.858	—
Teveel ontvangen vermogensbijdrage Extra Voorziening Varkenshouderij-regeling	—	190.020
	21.009	208.171

Kruisposten bestaat uit een ontvangen bedrag wat niet bestemd was voor het Borgstellingsfonds.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De totale borgstellingsverplichtingen worden niet in de balans (en exploitatierekening) verantwoord. Evenzo worden de garanties die ter versterking van de draagkracht van het Fonds beschikbaar werden gesteld niet in de balans opgenomen.

Ultimo 2001 bedroegen de totale borgstellingsverplichtingen ca. € 510,2 mln., tegenover ca. € 499,1 mln. per 31 december 2000.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

Beleggingsresultaten	2001	2000
R/Crt rente Postgiro	281	940
Callgeldleningen	—	201.705
R/Crt rente Rabobank	134.504	58.534
Obligatieleningen	1.294.380	931.258
	1.429.165	1.192.437
Koersverschillen	-7.724	31.027
	1.421.441	1.223.464

LASTEN

Kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen	2001	2000
Betaald op ingediende claims t/m 2001	292.757	844.817
Af: begrepen in voorzieningen ingediende claims per 31 december 2000	62.127	375.852
Totaal betaald op in 2001 ingediende claims	230.630	468.965
Mutatie aan voorzieningen ingediende claims	367.537	150.950
Totale kosten wegens gestand gedane borgstellingsverplichtingen 2001	598.167	619.915

UITVOERINGSKOSTEN

Auditdienst i.o.	10.619	9.076
Algemene kosten	12.021	22.233
Totaal	22.640	31.308

Specificatie Staatsleningen per 31 december 2001 m.b.t. het Borgstellingsfonds voor de Landbouw

Rentepercentage	Fondsnaam	Coupon per	Aantal coupons	ASW-koers coupon	Totale ASW in euro	Beurskoers	AGENTSCHAP MIN. V. FINANCIËN		
							Koerswaarde in euro	Te ontvangen rente per jaartal in euro	Balanswaarde per 31-12-2001 in euro
7,75%	1995 per 2005	1-mrt.	4.000	100,050	1.816.028	110,350	2.002.986	117.227	1.816.028
7,50%	1993 per 2023	15-jan.	5.000	117,700	2.670.497	125,300	2.842.933	163.077	2.670.497
6,00%	1996/II per 2006	15-jan.	5.000	95,650	2.170.204	105,900	2.402.766	130.462	2.170.204
5,75%	1997/I per 2007	15-feb.	5.000	101,739	2.308.357	105,350	2.390.287	114.154	2.308.357
5,25%	1998 per 2008	15-jul.	5.000	103,650	2.351.716	102,450	2.324.489	54.595	2.324.489
Totaal			24.000		11.316.802		11.963.462	579.515	11.289.575

Rentepercentage	Fondsnaam	Coupon per	Aantal coupons in euro	ASW-koers coupon	Totale ASW in euro	Beurskoers	RABOBANK TE DIEMEN		
							Koerswaarde in euro	Te ontvangen rente per jaartal in euro	Balanswaarde per 31-12-2001 in euro
7,75%	1995 per 2005	01-mrt.	379	110,850	420.121	110,350	418.227	24.477	418.227
7,25%	1994 per 2004	01-okt.	2.404	107,170	2.576.367	108,450	2.607.137	43.573	2.576.367
5,50%	2000 per 2010	15-jul.	1.345	100,720	1.354.684	103,350	1.390.058	33.905	1.354.684
4,75%	2000 per 2003	15-feb.	2.691	98,890	2.661.130	101,400	2.728.673	111.844	2.661.130
3,75%	1999 per 2009	15-jul.	1.530	88,620	1.355.886	92,600	1.416.780	26.297	1.355.886
3,75%	1999 per 2009	15-jul.	497	90,950	452.022	92,600	460.222	8.542	452.022
3,75%	1999 per 2009	15-jul.	190	89,390	169.841	92,600	175.940	3.266	169.841
5,75%	1997 per 2007	15-feb.	495	105,600	522.720	105,350	521.483	24.905	521.483
7,75%	1995 per 2005	01-mrt.	465	111,400	518.010	110,350	513.128	30.031	513.128
3,75%	1999 per 2009	15-jul.	495	92,580	458.271	92,600	458.370	8.508	458.271
5,50%	2000 per 2010	15-jul.	440	103,800	456.720	103,350	454.740	11.092	454.740
Totaal in euro			10.931		10.945.772		11.144.758	326.440	10.935.779
Algeheel totaal					22.262.574		23.108.220	905.955	22.225.354

ACCOUNTANTSVERKLARING

OPDRACHT

Wij hebben de jaarrekening 2001 van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw te 's-Gravenhage gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de beheerder van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de beheerder van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2001 en van het resultaat over 2001 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

's-Gravenhage, 24 juni 2002

AUDITDIENST i.o. VAN HET MINISTERIE VAN
LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,

Drs. J.N.H.M. Durenkamp RA
accountant

B. Alblas RA
plv. directeur

COLOFON

UITGAVE

Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw

VORMGEVING

ARC vormgeving, Schimmert

DRUK

Den Haag Offset, Rijswijk

